

VROUW. MET KIND.

Céline Malyster



VROUW.
MET KIND.

Roman



BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

Pas d'affolement, rien ne se passe comme prévu, c'est la seule chose que nous apprend le futur en devenant du passé.

— Daniël Pennac

Elke overeenkomst met bestaande personen, gebeurtenissen, plaatsen of entiteiten berust op louter toeval. Alle personages, gebeurtenissen, plaatsen en entiteiten zijn fictief en verhouden zich op geen enkele manier tot een werkelijkheid van bestaande personen, gebeurtenissen, plaatsen of entiteiten.

Deel 1
In het zand bijten

Daar stond ze dan, Céleste, in haar woonkamer, met links op de grond een reistas, rechts een lege wieg, in haar armen haar kersverse zoon, Oscar. Dit was niet de thuiskomst die ze zich had voorgesteld. Zelfs haar aardse verwachtingen stonden mijlenver af van dit donkere, kille huis waarin ze na vijf dagen kraamafdeling thuiskwam. Céleste was altijd nuchter genoeg geweest om geen opgeblazen flamingo's of roze wolken te verwachten. Tot voor een jaar of twee zou niemand nog maar hebben geloofd dat er in haar een moeder zat: geduldig, huislijk en kindvriendelijk. Dat was niet meteen hoe de buitenwereld haar zag. Sinds haar kindertijd had ze een hoge façade opgetrokken waarachter ze zich veilig voelde. En toch was het beginnen kriebelen, als een rups die eindelijk klaar was zijn cocon te verlaten. Haar leven, waar ze voordien zo van had genoten – avonden uit met vriendinnen, verre reizen, een relatief kleinschalige maar levensnoodzakelijke carrière – het had allemaal opeens zo leeg en zinloos geleken. Alsof ze was gaan slapen en 's nachts iemand haar prioriteitenlijst overhoop had gegooid. Die eeuwige lijstjes waarmee ze haar man, Koen, zo makkelijk op stang had kunnen jagen. Plannen en prioriteiten stellen was nooit aan hem besteed geweest. Hij was eerder het type dat haar had afgeremd, had geleerd dat het oké was om soms eens even stil te zitten en niets te doen. Het type dat ongebonden wilde blijven, voor

wie 'huisje, tuintje' nog net door de beugel kon, maar dat van 'kindje, ringetje' ging steigeren als een angstige, wilde mustang. De enige momenten dat je hem met die mustang zou kunnen vergelijken. Voor de rest hield hij er eerder een slak-kengang op na. Zijn eeuwige kalmte had hypnotiserend op haar gewerkt en werd ruimschoots gecompenseerd door de bedrijvigheid van het grote gezin waarin hij was opgegroeid. Als kleine poulain in een nest van vier kinderen, drie oudere zussen met name, was hij altijd verwend geweest. Gedragen van de ene arm op de andere, gepamperd en betutteld door zijn moeder en zussen had hij een andere kijk op het leven gekregen dan Céleste, die ongewild had geleerd zichzelf overeind te houden. Zij was haar eigen ruggengraat en de zijne. Koen had in Céleste een nieuwe, volwassen vorm van vrouwelijke adoratie gevonden, zij bij hem een groot gezin waarin ze kon opgaan. Erop terugkijkend zou ze moeten toegeven dat hun relatie nooit op de juiste fundamenten was gebouwd. Een brug met ongelijke steunpilaren raakt vroeg of laat uit balans. Jammer genoeg merk je dat vaak pas wanneer je uit het niets de diepte in stort.

Voor zover ze dat met hun beperkte levenservaring hadden kunnen inschatten, had deze relatie de moeite geloond om erin te geloven, ook al had elk van hen daarvoor andere argumenten. De twee oudste zussen van Koen waren intussen zelf moeder geworden, wat in de familie nog meer warmte en liefde teweegbracht. En dus was het bij Céleste op haar achtentwintig jaar beginnen te kriebelen. Ondanks haar wantrouwige kijk op het traditionele gezinsleven, had ze in zichzelf de kracht gevonden om de sprong te wagen. Tenslotte,

als ze deze man na zoveel jaar niet kon vertrouwen, wie zou ze dan ooit graag genoeg zien om zijn kind te durven baren?

Céleste had genoeg verhalen gehoord, gezinnen gezien waar naarmate de buik van de vrouw dikker werd, de spreekwoordelijke afstand tussen het koppel ook toenam. Ze was slim genoeg om niet in de val te lopen. Ze zou haar kinderwens in een doosje stoppen en ver weg opbergen, tot hij er op een dag klaar voor zou zijn. En sneller dan ze had kunnen vermoeden, een jaar later, mocht ze dat doosje weer bovenhalen: na een stomende vrijpartij op een donderdagvoormiddag – ze wist het nog heel precies – liet hij haar weten er klaar voor te zijn. Als zij een kind wilde, wilde hij haar dat graag geven. Ze hadden duidelijk een andere definitie van wat die gift zou inhouden.

De verwarmingsketel trok zichzelf ronkend op gang en het licht sprong aan. 'Dan zien we tenminste wat we doen.' Ellen zette een grote kartonnen doos neer op het kookeiland. De lichtblauwe olifant piepte een paar schelle muzieknoten van *Frère Jacques* toen ze hem opving net voor hij de grond raakte.

'Schattig deze. Hij draagt een gestreepte pyjama.' Al meer dan tien jaar waren Céleste en Ellen hartsvriendinnen. Ogenschijnlijke tegenpolen hadden ze veel raakvlakken, behalve dan Ellens voorliefde voor strepen.

Onbewogen stond Céleste exact daar waar Ellen haar bij het binnenkomen had achtergelaten. Voorzichtig nam Ellen Oscar uit Célestes armen en legde hem – nog steeds slapend – neer in het park dat ze een week eerder zelf in elkaar had gezet.

'Zet die spullen nu even aan de kant voor we erover vallen.' Ellen gebaarde naar de reistas en de wieg en liep voor de

derde keer naar de auto voor de overige cadeaus die bezoekers hadden meegebracht naar het ziekenhuis.

Met een diepe zucht bracht Céleste zichzelf terug naar de werkelijkheid. Machinaal begon ze de cadeaus uit te stallen op de andere hoek van het eiland. De buit was groot genoeg voor meer dan één gezin. Plastic servies, drinkbekers, pluchen knuffelberen, zingende olifanten en een reeks hightech keukenmateriaal. Enkel de vader, die ontbrak.

Het beige marmeren trapje onder Célestes billen voelde koud aan, toch bleef ze zitten. ‘Hij moet ooit wel naar huis komen’, dacht ze. Veel tijdsbesef heb je niet echt als je twee jaar en een half bent. Wachten duurde eeuwen en ze wou niet opgeven. Maanden aan een stuk zat ze daar zo na schooltijd. Tot ze op een bepaalde dag na school binnenkwam en het trapje – zonder het een blik te gunnen – voorbijliep naar de keuken.

Rolf was een echte man uit één stuk, het soort dat je tegenwoordig niet meer vaak tegenkomt. Hij zag er niet alleen uit als een stoere houthakker, hij had ook de streken van een uit de kluiten gewassen Peter Pan en de charmes van een gentleman. Maar het belangrijkste van al: hij wist precies hoe hij zijn vrouw Juliette moest aanpakken. Geen enkele man zou die aanpak later zo grondig onder de knie krijgen.

Deze charismatische kolonelszoon trouwde met de dochter uit een familie van kleine zelfstandigen. IJzeren discipline versus hard werken, dat bleek een goede match. Céleste geloofde graag dat ze het beste van beide werelden had geërfd. Hoewel ze stiekem moest toegeven dat ze ook meer van de duistere kantjes in zichzelf herkende, meer dan haar lief was. Juliette en Rolf leerden elkaar kennen bij een toneelgezelschap. Een onervaren toneelzoon mondde al snel uit in verliefdheid en bij de première spatten de vonken eraf. Het moest gezegd: haar moeder Juliette had talent, nog steeds. Ze kon zalen stil

krijgen, mensen ontroeren, niet enkel door de delicatessen van haar spel, maar vooral door haar grote, sprekende ogen die verraadden dat ze al te veel zag in het leven. De brute, rauwe manier waarop ze woorden uit-braak-te – ze zou het ook zo uitspreken, in drie lettergrepen, elk zorgvuldig beklemtoond – ging door merg en been. Maanden voordien begon ze zich in te werken in haar nieuwe rol. Ze speelde geen personages, ze werd ze. Lastig voor de mensen in haar omgeving, hoewel die het intussen gewend waren. Céleste had zich wel vaker de vraag gesteld wie Juliette überhaupt was en of ze dat zelf wist: was ze enkel een lijf en een hoofd, een verpakking voor de getormenteerde karakters van zwaarmoedige toneelschrijvers? Drama was haar op het lijf geschreven en theatraaliteit werd een tweede natuur. Als een harnas dat ze in de loop der jaren had aangetrokken, een harnas dat er pas na Rolf was gekomen. Hij kende Juliette in al haar eenvoudige naaktheid, vel tegen vel en soms zelfs zonder woorden, en dat was goed zo.

Céleste zat met haar rug tegen het kinderbedje aan. Tussen het rolgordijn en de muur viel het maanlicht de kamer in. Ze probeerde zich te concentreren op het licht, op de streep licht op de eikenvloer. ‘Oren dicht, niet nadenken. Negeer het gehuil, negeer het gehuil, negeer het geh...’ Ze sprong overeind, draaide zich om en hield haar handen dreigend boven Oscar. Ze sloeg met haar vuisten op de muur boven het bedje, het gehuil stopte... even maar... en zwol weer aan. Huilend en snikkend viel ze op haar knieën. Tot voor een jaar had ze, bij het lezen van een krantenbericht over kindermoord, de moeder of vader in kwestie schaamteloos veroordeeld tot chemische castratie: ‘Zo iemand moeten ze verbieden zich nog ooit voort te planten!’ Hier en nu begreep ze het. Hoe het kan dat je dat wezentje, dat enige dat je door en door liefhebt, de keel zou dichtknijpen wanneer radeloosheid en machteloosheid zich meester van je maken. Drie weken al, sinds ze thuiskwamen, zij en Oscar. Drie weken al, dat ze elke nacht minstens twee keer opstond om hem aan haar gekloven borst te hangen. En het ventje nam er zijn tijd voor. ‘Al goed dat er één van ons tweeën deugd van heeft.’ Haar man had haar op haar meest kwetsbare moment als vrouw laten zitten voor een jongere kopie, maar dit kleine kereltje zou daar niet de dupe van worden. Nu Céleste haar plaats als echtgenote kwijt was, was haar rol van moeder de enige die haar nog restte. En die

zou ze spelen, met verve. Voor minder dan een staande ovatie ging ze niet. Misschien had ze toch haar portie drama geërfd. Iedereen heeft recht op zijn blinde vlekken.

Nassoven was tot dusver haar universum geweest, haar centrum. Een klein, degelijk dorp met degelijke huizen en degelijke mensen. Met een stevige boom aan een kleine beek vlak bij een degelijke school. Hoewel ze nog nooit elders had gewoond, voelde Céleste zich een wereldburger. Ze verslond boeken en ontdekte de wereld door de zinnen van schrijvers. Woord voor woord bouwde ze voor zichzelf de meest prachtige decors in eindeloos grote metropolen. Letter voor letter proefde ze van culturen, rook ze de geur van uitgestrekte weilanden en hoorde ze het hart kloppen van de betonnen jungles waarover ze las. Ze had tijd. En dat ze die eindeloosheid op een dag zelf zou zien, dat stond vast.

Koen was een Nassovenaar. Geboren, getogen en content met wat het leven bood. School was een noodzaak, tennis zijn leven. Koen schreef haar taken voor Frans over en in ruil hielp hij haar met fysica en chemie. Zelden een woord te veel en met wat flauwe humor op een onverwacht moment, zo zette hij chemie om in de praktijk. Ze viel voor hem, als een blok *mais avec élégance*. Céleste en Koen hielden elkaar perfect in balans: zij voortdurend jachtig en op zoek, hij in permanente rust. Met zijn 1m90 had hij, ondanks zijn subtiel gespierd bovenlichaam, af en toe iets slungeligs. Zijn perfecte kapsel leidde de aandacht daarvan af. Na enkele maanden waren ze met drie: zij, hij en een camouflagekleurig brommertje. Zo

sputterden ze van vroege lente tot late herfst, de ene zomer na de andere door, recht tot in het hart van zijn familie.

Céleste verheugde zich op de familiemomenten in de symmetrische tuin van hun degelijke burgerwoning: schoonmama, schoonpapa, drie schoonzussen, Koen en zij. Als jongste telg in een gezin van vier kinderen werd Koen op handen gedragen en deed hij zich tegoed aan de 'oh's' en de 'ah's' en de 'hoera's' die werden rondgestrooid. Vaak in zijn richting en hoe langer hoe vaker ook in die van haar. Ze voelde verwondering en schouderklopjes om doodgewone dingen. Ze zag een blik in hun ogen die haar zei: hier ben je thuis. Daar kon het beste boek niet tegenop. Met Koens zussen had Céleste er meteen ook drie vriendinnen bij. Ze taterden meer dan ze lazen. Er was routine, er was regelmaat, er waren wekelijks flauw smakende champignons en pittig gekruide kippenbouten, er was traditie en consistentie. Voor het eerst in haar leven zat Céleste verankerd in een 'normale' gezinsvorm. Of wat 'normaal' ook mocht betekenen. Schoonmama die grommelde om de domme grappen van schoonpapa, een droge rijsttaart wanneer oma op bezoek kwam of een menselijke 'vier op een rij' in de zetel voor de zoveelste herhaling van *FC De Kampioenen*. Als dat 'normaal' was, dan droeg Céleste dat label met voldoening. Die gonzende metropolen en adembenemende landschappen zou ze later wel zien. Ooit. Misschien. Zodra ze genoeg had van 'normaal' zijn.

In het zesde jaar van het middelbaar had ze deelgenomen aan een schrijfwedstrijd met een kortverhaal over een vermeende

heks die op de brandstapel belandde terwijl haar dochttertje toekeek hoe haar moeder door vlammen werd verteerd. De jury was onder de indruk van de balans tussen de zachte moeder-dochterliefde en de zwartgalligheid van de maatschappij waarin het verhaal zich afspeelde. Nooit eerder was ze zo trots geweest als op die overwinning: een jaar lang gratis boeken, een overnachting in een wellnesshotel en bovenal de wetenschap dat een professionele jury haar werk tot beste had bekroond. Nooit eerder had ze zich zo aanvaard gevoeld en het zou nog jaren duren eer ze datzelfde gevoel van voldoening zou evenaren.

Zo waren ze daar beland, Céleste en Koen, halfnaakt in een kleine hotelkamer met romantische muziek op de achtergrond en een halve meter hoge Boeddha op het behangpapier die streng op hen neerkeek. Céleste prutste zenuwachtig aan het strikje op haar slip. De dikke, bruine sproeten op haar lichaam staken dapper af tegen de koraalkleurige stof. Kinderen op school hadden vaak spottend gereageerd wanneer bij de eerste zonnestralen haar sproeten de kop op staken en als popcorn in een hete pot één voor één ontploften. Céleste had ze altijd met trots gedragen: haar rosse, warrige krullen en haar 'verbind-de-bolletjes-lijf'. Haar moeder, Juliette, had haar voor de gelegenheid een lingersetje cadeau gedaan, eentje met kant en doorkijk zoals echte vrouwen dragen. *L'air de rien* en zonder uitleg had Juliette ervoor willen zorgen dat Célestes eerste keer memorabel zou zijn. Stuntelig had Koen de sluiting van haar bh geopend en met groeiende interesse zijn boxershirt uitgetrokken. Céleste staarde van zijn drie donkerblonde borstharen naar het streepje haar dat vertrekkend

bij zijn navel de weg wees. Ze klungelden zich doorheen de nacht en waren 's ochtends verliefder dan ooit. Céleste was met hoge verwachtingen naar hier gekomen en ze vertrok met de gedachte dat deze liefde voor eeuwig was.

De deurbel ging. Ze sprintte blootvoets naar beneden, halfweg de trap weer naar boven. 'Shit, de baby ligt alleen op de luiertafel. Het zou de eerste niet zijn die zich een punthoofd valt.' Tegenwoordig sprak ze wel vaker luidop tegen zichzelf. Het bood haar de geruststellende illusie dat er iemand in huis was die naar haar luisterde.

De bel ging opnieuw. Op de voorlaatste trede realiseerde ze zich dat ze in pyjama was en er allesbehalve bezoekwaardig uitzag.

'Jaja, ik kom.'

Door de matglazen voordeur herkende ze Koens contouren. Hij streek door zijn haar, dat nog steeds opveerde zoals vroeger.

Céleste trok de deur open en zonder hem een blik te gunnen, wandelde ze door de hal naar de woonkamer, Oscar hing slaperig over haar schouder.

Koen volgde haar schoorvoetend. 'En, hoe gaat het hier?' vroeg hij nonchalant, alsof hij bij de buurvrouw binnenliep om een pak boter te lenen en de tijd wilde opvullen met praatjes.

Deze man, haar man, leek een vreemde in dit decor van *morning coffee*-bruin en *sandy beige*, verfkleuren die hij een paar maanden eerder nochtans zelf had uitgekozen. Gevoel voor stijl had Koen altijd gehad. Céleste kende tot in de details de technische gegevens van hun nieuwbouwwoning: